

శ్రీ

దీనావ నశతకము

క ర్త

పామర్తి బుచ్చిరాజు

సిద్ధాద్ధినామ సం॥ర మార్గశిరమాసము.

1919

సర్వస్వామ్య }
సంకల్పము }

సిటీప్రెస్, కాకినాడ.

{ అంచెకూలి గాక
మే 0-2-6.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః

విషయ ప్రశంస

అభినవకవిశ్రేష్ఠులలో నెల్ల భక్తిరసము వెల్లివిరియునట్లుగ వ్రాసిన తమ భువవిజయము మున్నగునాటక రాజములచే జనుల నానందింప జేయుచున్న పామరి బుచ్చిరాజుగాను పిన్నవయసునుండియు మృదుమధుర శైలిని గద్య పద్యగ్రంథముల వ్రాయుచుండి రని యందరకును తెలిసినకాంతే. వీరిభక్తి నితరులకు ప్రసాదించుటకై వీరు కాకినాడజగన్నాథపురమున గల “యౌవజ నానందగుంఘము”న కీమగ్న చేయుతయై వారిచే దమనాటకముల వ్రేదర్పించ జేయుటవలన చులువురకృతజ్ఞులకు వీరు పాత్రులగు చున్నారు. తత్సంఘమునకు నన్ను అభ్యర్థించిగా నుండ గోరి నాకును భగవద్భక్తియు మానవసేవ యు వృద్ధి బొందుట కీబుచ్చిరాజుగాను తోడ్పడుటచే నేనును వీరికి కృతజ్ఞుడ. వీరిచుగ్గ నా కీదీనాననశతకమును మాయిత జదివి వినిపించినదాదిగా నిందలివివేకబోధనామృతము నితరులు గోరి యానందింపజేయకొరిగి నాకు ముక్కుటమై దీని నచ్చొత్తించ గోరితిని. ఈశతకమునగల బ్రతిపద్యమును గూడ మనుజులకు నాద్యంతము తమజన్మ తి దెల్పి భవబంధవిముక్తి హేతు భగు చున్న దన నతితయొకి గాదు. భక్తి బోధావిశేషముచేతను విహికను ఖిములు తుదకు దుఃఖహేతువు లని కరతలామలకముగ దెలియ జెచ్చటచేతను దీనావస్థ దగుపద మేకవ్యసూయెడ నలయుభక్తికి తోడ్పడుటచేతను జాతిమత భేదములయెడ దుగభిమానము దొలగించి యేకేశ్వరారాధన బలపరుచుటచేతను బ్రతివారును పఠించ దగినదై యున్నందున దీనిప్రాశస్త్యము నెల్లరు నొకప్పుడు గాకపోయిన మరొకప్పుడును దెలిసికొని దీనిలాభమును బొందుదు గని నమ్ము చున్నాను.

జగన్నాథపురము, }
8-12-1918.

పుష్పలూరి సీతారామస్వామి.
(న్యాయవాది)

ప్రీతి క.

అరవ్యవక్ర్యులారా !

నేర మొసర్పినవారికి అధికారి నేరము సనుపరించి సాక్ష్యసంతరమః శిక్ష విధింపు చున్నాడు. ఆ శిక్షలు దిశములు, మాసములు, వత్సరములు ఆజన్మపర్యంతము ద్వీపాంతరవాసము నై యున్నవి. శిక్షాగారముల కలవాటుపడిన శిక్షాపాత్రులు తమతమబుద్ధులఁ దొలఁగి యంచే నుఖ నుచి భ్రమ నొందుచున్నారు. ఆవిధముననే జీవి పూర్వక రాత్రునుసారముగఁ బశు సమీకీకృతమింపముదాయమున సవని సవతరించి జ్ఞానము తొరఁగి యాయుశిత్యసుఖమున మగ్న మగుచు ససంతముగఁ బుట్టుచు గీట్టు చున్నది. పెక్కెండ్లు మఱినవారి మన మెక్కుడువానిగ లెక్కింప చున్నాము కాని ద్వీపాంతరవాసశిక్షాపాత్రులవలె సభిషపూర్వక గ్రాహకముగఁ దీసి యించుకీయుఁ దలంపము. “మహి దృశ్యం ఒగుసర్వదేహములు” అనుపద్యము దీని బుర్రకరించి వ్యాసించెను. కొదువవిషయంబులు గుణగ్రహణపాత్రులకే కే లోత్రడ్చి విడిచితి.

ఇట్లు,

బుధవిధేయుఁడ,

ఎం. కె. బి. శి. గా. జి.

౨

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

దీనావనశతకము.

దా! భ క్తజనాసుమోదఫలదా ! శ్రీ జ్ఞానమాసీంద్రీ
సం । వేదీ! విత్తమఖపరీసాద ! వరదా ! విద్వల్లతా
దోహదా! । రాదా నీదయ నాపయిన్ బుధమనోరం
గప్రకాశప్రదా! । వాదా లే దిశ నాకు వేటుగతి
దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. తలదెందుల్లో విషయేచ్ఛనో సుఖదసంతానేచ్ఛనో కూడ నా
రలశోణియును శుక్లముం గలిసి గర్భంబందుఁ బిండాకృతిన్
నిలుచున్ మర్మలరూపుఁ దాల్ప ననుచున్ నే విందు నాయాకృతిన్
గలిగిపన్ వల దంచు వేడుదును దీక్షన్ దేవ! దీనావనా !

మ. నెల లే వంతము నొంద రాఁగ ననువుల్ నెమ్మేవఁ బల్కాఱు వ్యా
కులముం బొందుచు సన్నుతింపుచు నినున్ గూఢస్థమందూకముం
బలె మాతృదరకోశమగ్యును జలావస్థన్ బడన్ జేయఁగా
వల దంచున్ బ్రణతించి వేడుదును దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. తలయుం జేతులు మగ్యమోరువులు పాదద్వంద్వమున్ జాపఁగా
ష్టలముం జాలనిమాతృగర్భమున నూత్నం బైనపార్శ్వంబునన్
మలమాత్రాంబుల నిడుకోశమున వన్ మగ్నుం బొనర్చుంగఁబో
వల దంచున్ బ్రణతించి వేడుదును దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. మానీంద్రులె బలె శీర్షపార్శ్వములు కృమ్మం జాచుకై మోడ్చుతో
ధ్యానంబున్ గమనించుమాడ్కిఁ దల క్రిందె యుండి కన్ మోడ్చుతో
హీనద్వారము నుండి కంపుమెయిలో నీక్షాఁ బడన్ జేసి య
జ్ఞానాలాపు నొనర్చు కోవిబుధపక్ష! దేవ! దీనావనా !

మ. పరుపో చాపయ్యె మంచమో మహియ్యె దివ్యస్థానమో చిన్నచ
ప్పరమో మంచియ్యె చెడ్డయో నుఖదమో బాధాకరంబో యిఁకన్
బెఱవారో తనవారో నేరమిని గల్పింపన్ సరాకారమున్
దెరలింపన్ వినుతింతు నిన్ సతము భక్తిన్ దేవ! దీనావనా !

కా. చేదో ప్వాదో ఫలంబో మోహఫలమో క్షీరంబో నీరంబో దా
పో దవో పురుషాఁడో స్త్రీయ్యె వనియో యూరో యెదో నేగిమిన్
హ్లాదం బందెదఁ గాని పెంపుఁ గొనుమాయాదేహసంపత్తికిన్
భేదం బందెదఁ గల్గఁ జేయ కది రక్తిన్ దేవ! దీనావనా !

కా. లాలిం బెట్టి ప్రవాళహస్తముల మెల్లన్ మెల్లనన్ మెల్లనన్
డోలాయంబుగ నూపి యూపి కలకంఠుల్ కర్ణపూరంబు గా
జోం ల్వాడుచుఁ జిట్టిబొజ్జపయినిన్ జో కొట్ట మత్తుం గనన్
వాలాయం బొనరించు బోతు నను దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. పాదాంగుష్ఠముఁ జీకు చుండెడుశిశుప్రాయున్ ననున్ మానవుల్
దా దా యంచును జప్పటల్ చఱచి విస్తారభీమన్ గూర్చఁగా
మోదం బొందుచు మిట్టి మిట్టిపడుచున్ మోహంతరంగంబునన్
బోర్చిని బొత్తుల నుండఁ జేయకు స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

మ. నడుమున్ లేవని ప్రక్క కొత్తిగిల వైవన్ లేని కందూతి పో
నొడలన్ గోకుకొనంగ లేనిశిశు వై యుండన్ శరీరంబునన్
బిడుముం గల్గె వ్రోగంబులుం గురుపులుం జీకాకుఁ జెందం గడున్
బొడమన్ జేయదు బాధపెట్టకు స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

మ. పలుకుల్ రామిఁగదా శరీరమున నాపాదోత్తమాంగంబు దో
ములునున్ నల్లులుఁ బేలునుం గడుఁగడుం బాధించెడుం బొట్ట నాఁ
కలిసో కాకనొ నొప్పి పుట్టె నని వక్కాణింప లే నట్టిదు
ర్బలదుఃఖాంబుధి ముగ్ధఁ జేయకుము దేవా! దేవ! దీనావనా!

మ. కలలో గాలియొ ధూళియొ సలుపులో కా కేమియొ యింతయున్
దెలియం బాలక తెల్పఁ బాల కతిభీతిన్ దల్లియాం దండియున్
గలఁతం జెంది విచార మొంది యుడలం గంకింపఁ బో ర్వెట్టచున్
వలవంతన్ మునుఁగంగఁ జేయకుము దేవా! దేవ! దీనావనా!

కా. కట్ట! మూత్రపురీషముల్ విడిచి పృక్కన్ హేయమున్ జేసి య
ట్టి ట్టాడున్ బొరలున్ దదంకముననే హేయంబు గా నింకఁ జేఁ
బట్టున్ బుల్బుక్రినున్ ముఖంబునఁ బయిం బై నోట నాపాస్త్రమే
పెట్టున్ బెట్టకు మట్టిశైశవపుఁబ్రాప్తిన్ దేవ! దీనావనా!

కా. నాదే నా కయి! పెట్టు చుంటి విట విన్నాణంబుగా శైశవ
ప్రాదుర్భావమునాది ప్రాగ్భవసకర్మన్ దానిఁ దప్పించుకోఁ
గా దేదేహికి నైన దేహి యగుటే కర్మప్రభావంబు నా
యాదాయం బదె యాను వెండియు ననంతా! దేవ! దీనావనా!

కా. శైశోరాంచితకోకిలస్వరమునన్ గర్లప్రమోదంబు గా
నాళాకార్లనవీచి నూచు మృదులావృత్తొక్తులన్ బలఁగా
లేశం బేమర కక్షిపక్షములమాడ్కిన్ బోచి ప్రాప్తించదు
మృశప్రాప్తిటబద్ధుఁ జేయ వలదీశా! దేవ! దీనావనా!

మ. కుడువన్ గోలఁగ వంతఁగా నెటుఁగకే కూర్పుండుచున్ బ్రాకుచున్
నడువన్ జూచుచు లేచుచుం బడుచు బన్నా రెన్నో ముం దిట్టులే

• గడువన్ గానిరె నైహికంబు లనుతారాఁగవృధావస్థ నా
కొడఁ గూర్చున్ వల దంచు వేడుదు స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా!

కా. చూడం జూడంగ ద్వంద్వదూరుడును విజ్ఞాండున్ గడున్ సగ్నుడున్
వీరదాహీనుడు నాంగ నుండిన నయోవృద్ధిన్ మనోల్లాసి యై
యాడం బాడనె నేర్చి యుండును గదా యజ్ఞాండు నై యట్టిఁ దా
కీరదాసక్తు నొనర్చు బోకు నను రక్తిన్ దేవ! దీనావనా !

కా. తోడం గూడెడియాడువారలఁ గఁపం దూషించి బాధించి వే
యూడంబాడుమఁ గీటకక్రిమివధోద్యోగంబుఁ గావింపుచున్
చాడిన్ వీడి చరింపుచున్ గరము నవ్యక్తియదోషాద్భిఁ దూఁ
గాపన్ జేయకు మొక్కిక్కుదున్ సతము దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. క్షరమే కూర్చిన నేది యైన ననువిజ్ఞానంబునన్ మాతయున్
గురుడున్ సారకు మార మాగయచు యోగ్యున్ జ్ఞానిఁ గాఁ గోరి య
క్షరముల్ నేర్వదు రోనమాలు మును గా సర్వంబు, వేగంబె య
క్షరలభ్యం బొనరింపవే విబూధపక్ష! దేవ! దీనావనా !

మ. సరవిన్ లౌకికవృత్తి నేర్వగురుడున్ శాస్త్రంబు లేలా స్థిరా
క్షరలభ్యున్ భవపాశనాశను నిరాకారున్ ముఖున్ జేయున
ద్దురుఁ డీ వంట నిజంబెలుంగ హృదిఁ గోరుల్ పుట్టెఁ గానన్ దయన్
ద్వర నన్ జేర్చును నీదుసన్నిధికి దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. వడిగాఁ బుత్తడి యిత్తడిన్ మఱియు భాస్వద్వస్తుభేదం బెఱిం
గెడిజ్ఞానం బొడఁ గూర్చి కూర్పుతలఁపుల్ గీల్కొల్పి పేరించి యీ
సడయిం తెనియు లేక పెల్లఁగొనునాశాపాశజాలంబునన్
ముడి నేట్టన్ వల దంచు వేడుదు స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

కా. జేగీయంబులఁ జిత్తహర్షములు నాచీనాంబరంబుల్ సగల్
భోగింపం దగుభర్తృహర్మ్యములు పాన్పుల్ తోటలున్ గూర్చఁగా
రాగంబుం గలిగించి మెంచుచు విచారగ్రస్తచేతున్ మనో
గోగిన్ జేయకు పట్టి కొల్తు భవదంఘుర! దేవ! దీనావనా !

మ. జ్వరమో వాతమో దగ్ధో మేహమో శిరోపార్శ్వవ్యథో యబ్బో యో
న్నిరుజల్ లే విక దేహమం దోకటె జన్మింపన్ వ్యధన్ బెట్టంగన్
సరగన్ శాంతి నొసంగుని నృతచి యజ్ఞానంబునన్ దల్లినిన్
స్మరియింపన్ మది బుట్టు నీయకుమ యీశా ! దేవ! దీనావనా !

మ. తలదండుగ్గో తనమూఢకృత్యములకున్ దండింప శాలుండు వా
రలకాశ్లే శరణంబు గాఁ బెనఁగి నైర్మల్యంబు సాధించున
ట్టులు కర్మానుభవాప్తకష్టములు వే డుల్లంగ నీయఁఘురే
కొలుతున్ నిర్వృతి నిమ్ము సత్వరము నాకున్ దేవ! దీనావనా !

శా. కన్నో కాలా కరంబో నోగో చెవియో కాయంబునన్ లేమి ని
న్నెన్నోరీతుల నింత యేమరకయే యీక్షింపఁగాఁ బోవఁగాఁ
గిన్నెన్ జేయఁగఁ బల్కఁగా వినఁగఁ దాఁ బ్రార్థింపఁడే యట్టియా
పన్నున్ బోసఁగ నీవ లే రొరులు దేవా! దేవ! దీనావనా !

శా. పండుల్ గొందులు తూటి తిమ్మరుచు నీచత్వంబుఁ బాటింపకే
పండుల్ మోదము పొందునట్లు కడుపుం బ్రాల్మాలి నిండింపు చా
నందంబుం బుష్పహీనమానవులలో న న్నొక్కనిం జేయకే
వందారుల్ పదివే లొనర్చెదను దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. చదువున్ సంధ్యయు లేక పైఁబయిని వేషంబుల్ కడుం దాల్చుచున్
ముదముం బొందుచుఁ గండలం బెనుచుచున్ మోహంతరంగంబునన్
బదముల్ పాడుచు నాడుచుం దుముకుమం బ్రాల్మాలి జీవింప న
న్నదయన్ జేయకు వేడువాఁడ సత మీశా! దేవ! దీనావనా !

మ. పదముల్ పట్టుచుఁ జిత్త మం చొరులచెంపన్ జేరి యర్థించి మేల్
పదవిం బొందుచు మన్ను మి న్నెఱుంగకే వ్యర్థైహికభ్రాంతులన్
బొదలన్ విత్తముఁ గూడఁ బెట్టెతలఁపుల్ పుట్టించుదుర్విద్య నా
కొదవన్ జేయకు వేడుదున్ నిను స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

మ. చదువున్ మూడవకన్నుగాఁ బలుకరే కాన్త్రుప్రవీణుల్ సదా
యది జ్ఞానేంద్రియ మంట సంశయమ? స్థూలాక్షిన్ గనన్ రానినిన్
మదముం గాంచగఁ జూపి మోహనిధనంబున్ జేయజే యట్టిపాఁ
జదువే నా కొనఁ గూర్చివే విబుధపక్ష! దేవ! దీనావనా !

మ. తలుపోరన్ దలవాకిటన్ నిలిచి చిత్తభ్రాంతిమై జారిణుల్
తలుకుంబెల్కుల హావభావములఁ జేతంబుల్ కరంగింపఁగాఁ
జలుకం జిల్కలవల్కులన్ బ్రమయుచున్ జీకాకుమై స్వాంతమున్
గలగన్ జేయకు వేడువాడ బుధపక్ష! దేవ! దీనావనా !

కా. కాయంపుంబలిమిం గనుంగొనుచునుం గర్వంబునం బేర్చుచున్
హేయంపుంబనులం ద్యజింపక సతీహేరాశరత్నాదిహీ
మాయావాగురబద్ధవర్తనుఁడు దుర్మార్గుఁడు నై యండ నా
పాఁపాయంబుం గలిగింప శుంక దయ దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. కామోదేకము నెత్తి కెక్కి కసులం గ్రమ్మంగ విజ్ఞానవి
ద్యామాహాత్మ్యము మాయఁగా నుచితకార్యాలోచనల్ పాయఁగా
వామాక్షిప్రియసంగమప్రయతితవ్యాపారలోబుండు నై
బాముల్ బొందగఁ జేయ ఎద్దు నను దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. మీసంబుల్ మెలిఁ బెట్టు ముష్కరమునన్ మీటున్ సదా గీటు కన్
కోసంబున్ వెలిఁ బెట్టు దుష్కరమునన్ కోగంబులం దోఁగు స
న్యాసోద్వాసనమున్ వచించుఁ దనయన్యాయ్యుప్రసర్తంబునన్
దాసోహ మ్ములజవ్వనమ్మున కనంత! దేవ! దీనావనా !

మ. అరిషడ్వర్గములన్ మునింగి విషయవ్యాపారపారీణులై
పరమున్ జింతయె సేయ కల్గుదునుం బ్రాపంచికాకృత్యత
త్పరులై యుండుద్విపాదజంతువులమధ్యన్ నన్నునుం గల్పి కొ
సరమాత్మా! కరుణామయా! వరద! దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. కుహనాసంస్మృతభూరివారినిధిమగ్నుం జేసి కాలవృధా
లహరీభంగచయాంతరంబునను నల్లాడింపుచున్ సర్వదా
యిహలోకప్రతిబంధకంబులను నెన్నేఁ గూర్చుకన్యాకర
గ్రహణేచ్ఛన్ గలిగింప కింక బుధపక్షా! దేవ! దీనావనా !

కా. సంసారాంబునిధిన్ దరించుట కడున్ శక్యంబె యజ్ఞానికిన్
హింసోద్యోగసమస్తరోగగురుమత్స్యేంద్రాదిపూరంబు వి
ధ్వంసాకాగవికారకష్టశతకవ్రాతోగుభంగాన్మృతం
బుం సంరావ మపార మయ్యది స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

మ. అభయంబున్ వగున్ మృచల్ చోజవ యొయ్యారంబులన్ టక్కులున్
న్యభిచారంబు విచారహీనతయు గర్వంబున్ రుషభావమున్
రథసంబున్ జపతత్వమున్ బ్రజలనిర్లక్ష్యంబునున్ గల్లుభా
గ్య భరింపన్ మెడఁ గట్టి వేచకుమ దేవా! దేవ! దీనావనా!

కా. ఆలం గట్టి జనింప నీకు మది గయ్యాలో కురూపో వసుం
గీలంబొమ్మను జేయనాఁడుదియొ యేకీభావముం జూప శే
వేళం ధిక్కరణం బొనర్చునదియొ స్వేచ్ఛావిహరకిరీయా
లోలస్వాంతయు యన్విచారవిషవల్లుల్ దేవ! దీనావనా !

కా. చీగల్ రే వని యొక్కవేళ అవికల్ చేకూర్చు నొక్క-ష్పడున్
హాగంబుల్ ధరియింప నొక్క-తరి నాహారార్థ సంభారముల్
తే దేవీ యని యొక్కమాటుఁ దనమూతిన్ ముడ్చి వేగింపుద
న్నారీశ్వంఖిలబంధ మేల వల దన్నా! దేవ! దీనావనా !

కా. అంతా సంశయమే విషాదకరమే యంతాదురగాహ్యమే
యంతా మాయయే యంతయున్ భయదమే యంతా భరంబే సతం
బంతా లోభమే యంతయుం దురితమే యంతా నిమేషంబె యా
కాంతాసంగమ మేల చాలు బుధపక్షా! దేవ! దీనావనా !

మ. చినమోమున్ బిటునల్లవెండుకత్తలన్ జెల్వచ్చెవుల్ కంజలో
చనమలో చక్కనిచెక్కి-ళుల్ గలపృతిచ్చాయన్ గనం బాలమిన్
నెనుకన్ వచ్చెడుసంకటంబులను గన్నెట్టంగ లేకజ్ఞుడై
యనవత్తుండ నటంచుఁ బొక్కడిని దేవా! దేవ! దీనావనా!

కా. ఎంతోచింతకు మూల మన్నతలఁపే యిం తెనియున్ లేక పై
నెంతోసంతస మెంతోచింత సుకరం బెంతోనుఖిష్టానమున్
గాంతాసంతతిభాగ్య మంచు భృమమై గర్మపృభావంబునన్
సంతానాతురుఁ జేయఁ బోకు నను నీకా! దేవ! దీనావనా!

మ. గురుసంసారగభీరవారినిధిమగును జేసి త్వత్పాదసం
స్మరణంబున్ మఱపించి చాల కదియున్ సంతానభంగంబాలం
బొరలంజేసి యలంతయున్ గలఁతయున్ బూరించి వేధింపఁగాఁ
దర మానే తరియింప నజ్ఞాన కసంతా! దేవ! దీనావనా!

మ. గురుసంసారగభీరవారినిధిమగును డౌప్రబాహుశ్చుఁడే
తలలం బాలక యెన్నియోగతుల సంతాపింప సంతానను
స్థిరపాశపృతిబంధమానవుఁ డీకం దేలంగఁ దాఁ బాలునే
త్వర సంతంతకు మున్దు చుండెడిని దేవా! దేవ! దీనావనా!

కా. చూలా లా లని పామరుండు మరియున్, ష్రోభిల్లతే పెల్లుగన్
గాలాభీలదయావిహీనమృతి మ్రింగం బొంచి యంతంతకున్
వాలాయంబుగ దాయు చుండె ననుచున్ భావించి బోడింపుచున్
గ్నలన్ స్వాంతము నీపయిన్ నిలిపి దీక్షన్ దేవ! దీనావనా!

కా. అండం బంతకు సంతకుం బెరింగి గర్భాధిక్యతన్ జాప నా
గండం బేది సకాలవృద్ధి జననీకాంతలో ఫలం బొందఁగాఁ
బిండం బుద్భవ మానో లేదో యనుచున్ వే ట్పొలుగా నెప్పుడున్
జండావేదన ముంప వద్దు బుధవత్స! దేవ! దీనావనా!

మ. ఎవరొ దుర్బటముల్ పవించి యచి యెంతే దీర్ఘగాఁ గోరుచున్
నవమాసంబులు భార్య గర్భవతి నానాక్షోభలం బెట్టుటల్
వివరింపం బ్రసవంబువేళఁ దవజీవిన్ నిల్పుటే కష్ట మున్
రవముల్ పైచుట లెంతో వేఱుఁ గద భర్తన్ దేవ! దీనావనా !

మ. శిశువున్ గాంచియు భర్త యేమిమఖముం జెందున్ సతీక్షేమ మిం
క శిశుక్షేమము సంతతం బరయుచున్ గన్ గల్గి యాలోచనా
వశతన్ మెల్ల వలెన్ ధనవ్యయమునున్ భావింపకే భార్యయున్
శిశువున్ స్వాస్థ్యముఁ జెందుదాఁకఁ గడు గన్తిన్ దేవ! దీనావనా !

కా. సంచారం బొకయింత లేకయె మెయిన్ జాడ్యంబు కృష్ణుంగఁ దాఁ
గంచం బైనను జేర లేక సతమున్ గవ్వంబునన్ రోదనన్
మంచంచే సకలంబు గా మనుసతిం బంధించి లౌక్యంబునన్
మంచం బోకుము నిన్నె కొల్తును సతంబున్ దేవ! దీనావనా !

కా. పాడిన్ బంటును లేనివాఁ డనుచున్ బంధుల్ విరక్తిం గొనన్
గూడుం గుడ్డయు లేమినిం గొడుకులున్ గూఁతుండు) వేధింపఁగాఁ
గాడుం బెట్టుచుఁ దిట్టి నెట్టుచుఁ గడున్ గయ్యళియా లేడ్వఁ దూఁ
గాడం జేయకు పేదసంస్కృతిని దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. శ్రీలం గల్గినవారికిం గలుగునే చింతింపు సౌఖ్యంబు! వా
చాలత్వంబు దురాశ తల్లడము జంఝూటం బసంతృప్తి యే
వే శీదో యనుసంశయాదులు కడున్ వీఁకన్ గృహింతున్ వృధా
లోలున్ జేయకు నీపథంబులను గొల్తున్ దేవ! దీనావనా !

కా. పోయింబున్ హోయింబున్ వినోదములు వికాశింతుల్ పదార్థంబులున్
గాయంబున్ శుమనోహరంబులును నేఁ గాంక్షించెదన్ జాలఁగా
మాయామోహవికారసంచయతమోమగున్నండ నై యుండెదన్
బాయం జేయక దూర మరయక దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. ఆనోహించితి నవ్వుకవ్వములతో నగ్రస్థలం బింజటన్

సారంబున్ సడలంగఁ జొచ్చె మగుడన్ స్వప్నానమం జేరఁగా
నే రాఁ గా వలెఁ గాని దానఁ గలహానిం గాంచి శంకింతు న
న్నేరీతిన్ దరిఁ జేర్తువో భరము నీడే దేవ! దీనావనా !

మ. ధనముం గూర్పఁగఁ జాలఁ జాల ననుచుం దరించి రేయుంబవల్
మనముం దాభగవంతుఁ డింక బలసామర్థ్యంబులం బెట్టఁడే
యని యార్తుం డగుఁ గాని కర్మ నిడుదేహంబున్ దొలంగించు నిం
ధనముం గూర్పఁ దలంపఁ డింత పరమాత్మా! దేవ! దీనావనా !

మ. నరముల్ శక్తిఁ దొలంగు జీవకణముల్ నల్లన్ నిమిత్తంబుగా
నెఱకల్ తెల్పు గ్రహించు నొక్కటాకటే నెమ్మేను గురింగం బడున్
జర యించించుక దాయఁ దెచ్చెడిని వర్చస్సే భజింతున్ వయః
పరిమాణక్షయ మొక్కసారి యొనరింపన్ దేవ! దీనావనా !

కా. సర్వాంగంబులు నొచ్చు నేది యయినన్ సాధింపఁగాఁ బోయినన్
బర్హన్ బుద్ధి దురాశవెంబడి భయోత్పాతం బగున్ జా ననన్
బర్హం బాసు సతీసుతాదులఁ గనన్ వ్యామోహ మిట్లండె న
న్నురీబంధమునన్ బిగించితివి యయ్యో! దేవ! దీనావనా !

కా. రూపం బూరుచు నుండెఁ గాని పెనుకోర్కూల్ తగ్గ విం లైన లో
దీపం బూరుచు నుండెఁ గాని యెదలోఁ దీవ్రంబు పో వింతయున్
బాపం బూరుచు నుండె నింక మదిఁ దాపం బింత క్షీణింప దీ
న్యాపారం బడు గంటఁ బెట్టు నను దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. స్వరమాధుర్యము పోయెఁ జూపు మనకల్ సంధించెఁ బెందడిమున్
గర మర్థించెఁ జరించెఁ బల్లులు నవాంగంబుల్ దడం బట్టె నా
యరుదానోపిక యంతరించె విక స్వాస్థ్యం బేగు చుండెన్ జరా
భరమున్ బైఁ బడు చుండెఁ గాపు మనుకంపన్ దేవ! దీనావనా !

కా. అందం బంతము నొండె యావనజనాహ్వనంబు పోయెన్ గడున్
మందం బయ్యె నడల్ నడుల్ పొరలు కృమ్మన్ దృష్టియుం బోయె నా
నందం బేగెను బండ్లు రాలె ధృతి సన్నం బయ్యె ధీ మాసె నా
బొందిం బాగ్రామె నిల్చి యుండెను స్వయంభూ! దేవ! దీనావనా !

కా. కుంకిగెన్ దేహము వంగె నెన్నడుము చెక్కుల్ లోతుగాఁ బోయెఁ స
ర్వాంగంబుల్ మడుతల్ వడిన్ జెవుడు హెచ్చయ్యెన్ శరీరంబు కం
పుం గొట్టున్ నిదు రావహించె ముఱపుం బుట్టెన్ ధరాభార మై
యింగాలాలె వరింప నుంటి సమవర్తి! దేవ! దీనావనా !

కా. వృద్ధాప్యంబు ద్వితీయబాల్య మొక! యాపెం పేది? సాం పేది? సం
బద్ధాంబాపృతిమానమోహ మెది? సగ్వం బేది హా! హా! ఘన
శృద్ధాబద్ధులు కావబాంధవులతోఁ జావున్ నిరీక్షించునా
సృద్ధాప్యంబు ద్వితీయబాల్య మన నొప్పే? దేవ! దీనావనా !

మ. ఒడలం గప్పకొనంగ లేను జన లే నొ క్కింత పన్నున్న నా
పడకన్ వీడి యసహ్యకార్యములనున్ వర్జింపఁ బూర్ణంబుగా
సడలన్ శక్తి నొనర్తు నెంతయు వనాచారంబులన్ సర్వ లీ
సడ సేయన్ విసుగన్ విచారిపడ నిచ్చల్ దేవ! దీనావనా !

కా. అయ్యో! అక్కలు రావు పిల్లలకు మాయాయన్నునున్ దీరె వా
రయ్యో! యమ్మో! యటంచుఁ బొక్కుదును దక్షాపేక్షులై యం చెదల్
నెయ్యొలుల్ తలపోయుఁ గాని మన కావిష్ణుశ్రీయం బబ్బదే
యయ్యో! పాహి! పాతోస్మి! ఇంక చడల వయ్యో! దేవ! దీనావనా !

మ. తరిగెన్ జ్ఞాపకశక్తి యిందియపటుత్వంబున్ బటాపంచ రై
యరిగెన్ గా జరరాగ్ని చల్లఁ బడె జిహ్వాన్ వీడి లోఁ బోదు మం
దు రసజ్ఞవృద్ధ తీరె జట్టుఁ గలబంధుల్ గొల్లు మం చేడ్వఁగాఁ
దొరఁగున్ జీవి యెలా గెలాగొ మెయిపొత్తున్ దేవ! దీనావనా !

మ. చనఁగా నూర్ధ్వపథంబులన్ శుభదినస్థానంబులన్ బాగ్గిముల్
తనువున్ భూమిఁ దొంగి “పుణ్య ము” నువ్వుతొంటింబు నల్లికులన్
జనుఁ గా కట్టు లభాపథంబుల జనన్ సర్వాఘటారాగఁ యా
ననఘాఘాత్ముల నంతమే తెలుపు దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. మొదలన్ నాలుగు మధ్య రెండుఁ జీవరన్ మూడున్ నిరూపింప నా
పదముల్ కల్గినవితమ ర్త్యమృగ మీవ్యక్తిన్ మృగాధిక్యతన్
మొదలన్ జేయ వివేకనల్లరులపెంపున్ గూర్తువే కాని తా
మలన్ జాలదు నైజమార్గముల దేవా! దేవ! దీనావనా !

కా. నాల్గవన్ మూడుపదంబులన్ మనుచు విజ్ఞానంబునం జాలఁగా
వెల్లన్ రెండుపదంబులన్ మనెడునవ్వేళక స్వతంత్రంబునన్
కల్గన్ గాదె పునర్భవంబు లొదవం గా బాధలం బొందఁ గా
నీల్లం గా నగుదుప్తబుద్ధు లిక నె న్నే దేవ! దీనావనా !

కా. కన్నుల్ దూషిక లోడ్చుఁ గర్ణములనో కాన్పించెడున్ గుల్మి ము
క్కన్నున్ జీమిడిఁ గార్చు నూర్చు నుమి నో రయ్యో! యథోరంధ్రముల్
కగ్నిన్నన్ మూత్రపురీషముల్ విడుచు నారంధ్రప్రస్పృతం బిదే
నన్నే నే నెటుంగన్ విచార మగు మిన్నన్ దేవ! దీనావనా !

మ. నవరంధ్రంబులతోలుబొమ్మ యింక నానాహేయభూయిష్టవ
స్తువిమిత్తిప్రచురంబు మాంసభరమున్ శోణప్రపూర్ణంబు సం
స్తవనీయం బెటు లొనొ యియ్యది నిమేషంబున్ భయభ్రాంతిక
స్తవిచారావహ మాచు నుండఁగ ననంతా! దేవ! దీనావనా !

కా. నిత్యంబున్ దనలోన హేయములు జన్మింపన్ దలంపొయ్యకే
ప్రతిత్వక్షేషితబాహ్యహేయములఁ దల్పం జాలకే సంతతా
నిత్యాసహ్యకరప్రపంచమున జన్మింపంగఁ జావంగఁ దా
నత్యంతంబు సహించుఁ దస్మయమునన్ హా! దేవ! దీనావనా!

మ. అతిగర్వంబులె కాన స్త్రీపురుషచిహ్నంబుల్ పటాద్యాళితో
సత మాచ్ఛాదన మొండఁ జేయ వలసెన్ సర్వతరాదృష్టికై
క్షీతివృత్తం బిటు లుండఁగా నెటులు కాంక్షించున్ వసించున్ గటా!
మతిమంతుండు సలజ్జ మగున్ డయికర్మన్ దేవ! దీనావనా !

మ. అతిహేయంబులు చూడ స్త్రీపురుషచిహ్నంబుల్ పరీక్షింపఁగా
కతిహేయంబులు చూచె స్త్రీపురుషచిహ్నాస్సామల్ చూడఁ ద
ద్రుతికార్యం బతిహేయమే యగును దద్రుత్యానుకూలపగ్న
న్నతనూత్పత్తియు హేయమే మతియు నెన్నన్ దేవ! దీనావనా !

మ. వెలియై యిందిరియమల్ గ్రహించుటఁ గదా వీడంబడున్ హేయమల్
కలస్థానంబులు నట్లై తిత్వము సమగ్రగ్రాహ్యముం జేయుచున్
వెలియై యిందిరియనిగ్రహం బొనరువన్ వీడం బడున్ గాయమున్
దొలి తాఁ జేసినకర్మయున్ బుడమిపాతున్ దేవ! దీనావనా !

మ. అదియున్ లే దిది లేదు లే దిఁకెవయో యంచున్ విచారంబునన్
సదసద్బుద్ధి నశింపఁ జేసికొనుచున్ సంసారతాపత్రయం
బొదవన్ ద్వత్పదనేవనే మఱచి సర్వోత్కృష్టభోగార్థమున్
వెదుకన్ జేయకు చేయుమీ భవసమాప్తిన్ దేవ! దీనావనా !

మ. తనువో బుద్బుదపామ్య మయ్యది నితాంతప్రీతియన్ నైజరి
తిని ధాతిగ్న్ తుణికించె యయ్యది సత మాదిన్ బెట్టి యున్నట్టిపే
రనె నత్తిం చెడు సుస్పృశీర్షురను నిస్త్రాణిన్ సతం బూఁగు చుం
డును బ్రాజ్ఞుం డెటు దాని నమ్మకొని యుండున్ దేవ! దీనావనా !

కా. గాలంపుంగోనఁ గూర్చి యున్నయెఱ భక్ష్యం బంచు మత్స్యం బయో!
వాలాయంబుగ మ్రింగుఁ గాని యది తన్ భక్షింప ధీమంతుఁ డా
• లీలన్ జూపెడఁ బొంచి యుం చెఱుఁగ దాలీలన్ జనున్ మర్త్యుడున్
గాలాయుక్తవిమోహనప్రకృతి మ్రింగన్ దేవ! దీనావనా !

మ. అడఁగింపన్ గల సంబుధారలను స్వాహాపల్లభున్ గాని యె
ట్లుడిగింపన్ గల సంబుపూరములనే యుత్పత్తి యై రేఁగునా
బడబాగ్నిన్ బహిరారి వట్టలె యడంపన్ జాలుదున్ గాని లోఁ
గలషడ్వర్గ మడంప నన్యము నెఱుంగన్ దేవ! దీనావనా !

కా. అంతా నీదగురూపమే భవదగాధాపారవై వర్ణ్యమా
లాంతర్భూతము లైనచీవనము లాయాకర్మపాక్షిభ్రీషా
రాంతర్వృత్తుల వేఱఁ బుట్టి మగుడున్ హా! యెన్ని వేరెండ్లు నీ
వంతం చియ్యక యిట్లు తిగివ్వడు వసంతా! దేవ! దీనావనా !

కా. కృన్నన్ బ్రకీలఁ గూడుచీవనములం గా చీవనం బేర్పడున్
గొన్నా న్లేకత మెంతొవిత నడుచుం గుత్తంబుగా నద్ది పై
మున్నేర్పడ్డవిధాన కాఖిలతతిం బొ ల్పొందుచున్ గూడెడిన్
గృన్నన్ చీవనపూర్ణ చీవనది నాఁగా దేవ! దీనావనా !

మ. అనిలాంతర్గతమాత్మచీవతతిహింసాకార్యకర్మంబుమై
ననిలాహారవరాయణుండె యభుసంహారుండు కా కుండఁగా
ననిశంబున్ రుచు లౌపదార్థములనే యాశింపుచున్ మెక్కునే
ఘనపాపుండను గానె యే లనిచె దింకన్ దేవ! దీనావనా !

కా. చయ్యున్ సృష్టినిమిత్తమాత్ర మగుపంచత్వంబు నూహింప కే
యయ్యో! యుత్తమమధ్యమాధమఫలాహారాదులన్ జిహ్వాకున్
దియ్యుంగా రుచిగాఁ జెలంగుఫలమ స్తిమిందజాహర మ
న్యాయ్యం బంచఁ దలంపకే మెసపు దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. తనమిత్రాశ్రమిభుక్తికారణమునన్ దా నిల్చి పొల్చుం గదా
కన నూత్మశ్రమిసంకులం బయిసయ్యాకాయంబు సర్వత్ర యీ
తనువుం గల్గినచీవ తప్ప కఘముం దాఁ జేయ నాఁ గానఁ ద
త్తనువుం గూర్చకు నాకు నెప్పుఁ బరమాత్మా! దేవ! దీనావనా !

కా. మిత్రదోహ మొనర్చు చుంటిని గదా మిత్రాభిశే మెక్కుచున్
గాత్రంబున్ మతి పెం పొనర్చుచుఁ గడున్ గాపాడుచున్ నిత్యమున్
శత్రుదోహ మొనర్చు నాత్మవధకున్ శంకించి స్పృహంబు నే
మిత్రదోహిని నుంతు నెందఱుక భూమిన్ దేవ! దీనావనా !

కా. దట్టం బై మొయి లంబరం బలముగా దానాగ్ని రేకై త్తఁగాఁ
బుట్టన్ ఝంఝ వినుత్తు తేజ మొదవన్ భూకంపముం గల్లఁగాఁ
బుట్టున్ భీతి య దేమవస్థయొకొ! తద్భూతోద్భవవృత్తి నే
యుట్టిం గట్టక యుఁగఁ జూచు ధర నయ్యో! దేవ! దీనావనా !

మ. అతికాలంబు వసించి యుండుటను దేహత్యాభిమానంబునన్
నెత లొందుం గద జీవి కల్లనిజముల్ వేత్వీటు చేయంగ రే
“కతి సర్వత్ర విసర్జయే” త్తనిరి యార్థశ్రేష్ఠ లీచేటునీ
మతి నూపించి విమోహ ముడ్చు పరమాత్మా! దేవ! దీనావనా !

కా. “గోకో భిన్నరుచి” అనన్ వినియు మూఢుల్ భేదవాదంబులన్
జీకాకుం బడి యవ్యసమ్మతమతస్వీకారలం గాంచి యె
న్నోకాటుల్ నవియింతు కర్మ నిఁక నెంతో కూర్చుకొం చుందు హ!
“యేకోదైవము విష్ణు” వంచెఱుఁగ రింతే దేవ! దీనావనా !

మ. మమకారాదుల మోహపాశములనున్ మాయావ్రీపంచంబునున్
భ్రమ వంతర్బహిరిందియింబుల నపారావారసంసారమున్
బుమపత్యాద్యభిమానమున్ దనువుసాంపున్ బెంపు మానంబు జే
నాము వృత్తిన్ దొలఁగింపఁ గర్మఁ బెనుపన్ హ! దేవ! దీనావనా !

కా. అన్నా! యంబర మేల రే దనఁగ నా కాయంబరం బుండఁగా
నన్నా! యేవిషయంబు లేల విషయవ్యాప్తంబు భాసిల్లఁగాఁ
ద్వన్నామంబు స్మరింప భాషణ మెలర్పన్ భూషణం జేల క
ర్మ నేనికను ముగ్ధఁ గాక పరమాత్మా! దేవ! దీనావనా !

శా. స్థానాస్థానము నిచ్చు డచ్చు డనకే సర్వత్రాయున్ సర్వదా
నానాబ్రహ్మపీఠికోదలవజన్మపాణిలన్ మృత్యువున్
హా! నాజెంబుగ డాచి తీవు గతకర్మానంతరం బంగమున్
మానన్ నీకడ నొప్ప జీవి కృతకర్మన్ దేవ! దీనావనా !

శా. పిదోసాకున నెందో యెట్టా మృతి త న్నిపంచభూతాప్సదం
పాదేహంబున నుంచకే తొలఁచునం చత్యంతమున్ శేర్చియున్
హా! దర్శంబుఁ దొలంగు భీతిఁ గొను బాహ్యోర్జ్వలమున్ బోరుఁ గృ
వ్యాదున్ జీఁకటిఁ గాప్తముం గని యనంతా! దేవ! దీనావనా !

శా. పంచపాకృతభౌతికాంగములతో బ్రహ్మాండభాండంబునన్
బంచాగ్నాంతరులన్ నవగ్రహచరపాబల్యబద్ధాశులన్
గించిజ్ఞానులఁ జేసి పెట్టి కడు నగ్గించన్, దలంపొయికే
పంచత్వంబు, నరుల్ చరింతురీ ల్రము దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. చినముం దప్పక నిత్యకృత్యముల నీదేహంబుఁ దా లోకన్య
త్తని శుభ్రం బొనరింప కేమర నలంతిన్ మూర్ఖానన్ రానివా
సన కొట్టుం గద యక్కఱంబుననె సంసారంబొ లొక్కంబొ పూ
ను నరుం డైహికమగును డౌ ముఱచు నిన్నున్ దేవ! దీనావనా !

మ. ఎదియే సౌఖ్య మనిత్యసౌఖ్యమును నెంతే బొందఁగా మానవుం
డది మున్ జేసినపుణ్యకర్మఫలమే యన్ జ్ఞానమున్ గల్గి నిన్
మది సంస్థాపనఁ జేసి నిత్యమఖిసంపాప్తంబుఁ గాంక్షించి సా
గదమంబున్ గొని చేయ కుండ వలెఁ గర్రున్ దేవ! దీనావనా !

శా. కాంతాకాంతులు నెచ్చెలుల్ ప్రియులు నింకన్ సోదరీసోదరుల్
సంతానంబులు తల్లిదండ్రులు గురుల్ సంబంధు లాండొండొగా
నంతం బందఁగ గర్రముక్తు లయి రం చామోదముం బొందకే
సంతాపించును బొమ్మఁ జిత్తి దురవస్థన్ దేవ! దీనావనా !

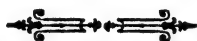
- కా. ని న్నాత్మన్ మననం బొవర్పను సదా నిశ్చింత వర్తింప న
న్నన్నా! తుగ్రింప పడూర్తులన్ గెడపితేయన్ తుత్పిపాపాదులన్
బన్నా లొండ వడంప నిశ్చలత నుచ్చాసంబు నిశ్వాసమున్
మన్నే వాసులు గా స్వబుద్ధికృతకర్మన్ దేవ! దీనావనా !
- మ. మొద లేదో తుద యేదో యిండు కయినం బోల్పన్ గనన్ రాక యు
న్నది కర్మానుభవోచితప్రకటజన్మప్రాకృతవ్యక్తికిన్
దదభీష్టం బొనఁ గూడు నెట్లు సకలాంతర్యామి నాద్యంతముల్
జెడుకన్ లేనినినున్ భజింపకయ జ్ఞ పిన్ దేవ! దీనావనా !
- మ. మహి దృశ్యం బగుచర్వదేహములుఁ గర్మప్రాప్తముల్ గాఁగ నీ
యిహ చింతాభర మాను గాని ముఖదం చేరీతి నా వజ్రతన్
దహరాకాశమునన్ సమస్తము వనిత్యం బంచు రూపించకే
కుహనాకాశవికీర్ణవారిధి యునుంగున్ దేవ! దీనావనా !
- మ. ఎది వీక్షించిన నేది కోరిన నహా! యే దేని భక్షించినన్
మదిఁ ద్వచ్ఛుప్తివిలాసచిత్రములె బ్రహ్మత్వంబు పుట్టించి యె
ట్టిదియో నీదుమహత్వ మన్తలఁపు రెట్టింతున్ జవుల్ మీఱ న
న్నది కోరిం దరిఁ జేరఁ దీయ గద దేవా! దేవ! దీనావనా !
- కా. శతమృన్ తుతజంబు వేసి ఘనకీర్తిన్ నీవు నాయెంటినిన్
కోతన్ బెంటు వేసి హాళికులు సద్రాపంబు నాపంటనున్
జేతోమోదముగా నొనర్తు రిదియే చిత్రంబు దీనిన్ బుధ
వ్రాతం బెట్టులు సమ్మతించెడును దేవా! దేవ! దీనావనా !
- కా. సౌందర్యంబునకున్ వశం బగును నీచస్వాంత, హిన్యక్రిఁ దా
• ముందున్ వెనక్ఁ బరీక్షి నేయమి: వగున్ భ్రాంబునున్, జేత మా
బొందిం బూర్వఁగ నస్థిపంజరము, స్త్రీపుంభేదరాహిత్యమున్ ;
సౌందర్యం బెది? యాది సంతమున నీశా! దేవ! దీనావనా !

- కా. బాడిన్ బూని ఘటూరిఁ జక్కి విలసద్వ్యాపారసల్లిలఁ దొ
లొగడన్ జేసినభంగి మర్త్యతతి నీ వత్సంతరిలాగతిన్
బాడిన్ బూని యొనర్తు వంచు మది నే భావించు తద్వ్యక్తమే
నా డంబైనఘటంపుఁటునిగియును నన్నా! దేవ! దీనావనా !
- మ. యశమో దుర్యశమో ధరన్ నిలుచుఁ గాయంబున్ బదార్థంబులున్
నశియించుం గద కాలకర్మవశతన్ నా కెందు కీకాయ మీ
యశవం బీయుదువులో నడల్ నుడులు లోకాదులో భృశంబున్ విప
ద్దశకే కర్మ గడించుకొంటక యవంతా! దేవ! దీనావనా !
- మ. పశుపక్షిక్రిమికిటకాకృతులఁ బోల్చన్ జీవనంబులో నభో
దిశలన్ మాటుఁ బ్రతిక్షణంబును నలంతిన్ గర్మసాక్షిక్రియా
వశతన్ సృష్టిలఘుత్వచిత్ర మిదియే వ్యక్తివ్యతీహార మీ
దృశ దూరం భాసరించి ముంచు నను భ్రాంతిన్ దేవ! దీనావనా !
- మ. అనయం బవ్యయ మైనజీవనములే యాకర్మసాక్షిక్రియన్
గనుఘ్నాలాక్షికి మాటి చంచలఘనోగ్రధావనయు క్తంబు లె
ననారూపంబులు గల్గ రోదసిని నల్లలాడి కాలమృతం
బును బొందున్ వివిధవృజింబుల సతంబున్ దేవ! దీనావనా !
- మ. జినరున్ గా వివిధంబు లొననిలసంయోగంబునన్ భూమి తీ
వనసదూరపదార్థ మయ్యది పృథగ్భావజ్ఞవిజ్ఞానలే
కనుగో నేర్తును వట్టిగాలి యని పెక్కిం ద్రక్షిల్లో దాని న
స్వనిధానైకపదార్థ మందు గయి! దేవా! దేవ! దీనావనా !
- కా. దేవత్వంబు నరత్వ మాది గలవ్యక్తిత్వం బ దే దైన మో
హవేశంబునకున్ మమత్వమునకున్ ఫలిహస్తృత్వాలికిన్
దా బై లో నయి నిత్యసౌఖ్యమును బొందం జాల దవ్యక్తునిన్
భావతీతుని నిన్నుఁ గూడమిని దేవా! దేవ! దీనావనా !

మ. అసురాహిత్యధవత్వదాంబుజమరంచాస్వాదనేచ్ఛాద్వితీ
యఘనానూనవికారదుస్సహపీపాసాయత్తచిత్తున్ న నో
జ ఘనశ్రోశి మృగంబుఁ జేసి మృగతృష్ణన్ జేయకే దాయఁ జే
సి ఘటింపు నిరంతసౌఖ్యమును స్వస్తిన్ జేవ! దీనావనా !

కా. పుట్టన్ బిడ్డను నడ్డఁ బెట్టుకొని యామోదించు నత్యంతము
న్నిట్టన్ నెత్తిని మొత్తుకొం చడలుఁ నెంతేఁ గాంచుచున్ బ్రేతమున్
గట్టా! యీవిపరీతవర్తనమునం గర్మిష్టి ని న్నెట్లీకన్
జెట్టు బట్టు వెలుంగు మంగళకంకిఁ జేవ! దీనావనా !

108.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

కా. ఉర్విన్ దంపతరక్తివీర్యములు గజోత్పత్తిగాఁ గలిలా
సర్వాధీశ్వరులకారణమునన్ సంయోగమై యండ మై
తర్వాతన్ దినమానరీతిని నలంతన్ వృద్ధి యై పిండ మై
సర్వాంగంబుల నేనుమాసములకున్ సంధించి బ్రహ్మాండ మై
సర్వానర్థపదార్థసంయుతము నాకస్తప్రపంచంబునన్
దుర్వారావృత్తిమానవేదినమయిన్ దుర్వాసవాంగంబులన్
సర్వాసవ్యానిగూఢమార్గముననే జన్మించి పెం పొంది యీ
యూర్విన్ వీడెడుదాఁక దైవ్యముననే యుంటన్ నిరూపించుచున్
సర్వలో స్వస్థితి నేర్చి సంతతమునున్ జ్ఞానప్రబోధంబునన్
సర్వాధీశు వరించి నిత్యమఖమున్ పాధింపఁగా వాగై నీ
మర్వన్ రానినుగమ్యవద్యములు పామర్యైవ్యయాన్తీండుఁ డా
సర్వారాధకబుచ్చిరాజు భువి నాచంద్రాగ్రదీప్తంబు గాన్.

తప్పాప్పుల పట్టిక.

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
2	15	చయినన్	చయినన్
9	13	బంటును	బంటయు
9	13	డనుచున్	డనుచునున్
9	18	జంగుటం	జంజుటం
10	11	వర్చసే	వర్చసే
11	8	ఇంగారంబె	అంగారంబె
11	8	సమపరీ	నిక దేవా
11	15	నొనరు	యొనరు
11	19	విష్ణుశ్రీ	విష్ణుశ్రీ
13	15	సర్వోత్కృష్టభోమార్గమున్	యెంతో సీచమార్గంబునున్
14	8	వంత బి	వంతం బి
14	19	బఱంగు	బరంగు
15	17	మాయప్రపంచ	మాయాప్రపంచ
16	11	కించిజ్జానుల	కించిజ్జానుల

న ర వ శు వు శ త క ము.

ఇది దుర్నిరీక్షుడు గా నున్న నరసింహ
మూర్తి గూర్చి రచించిన బడినది. జ్ఞానప్ర
బోధము: నీతిదాయకము: నర్వజనపఠనీయ
ము. వెల రు 0-2-6.

పామర్తి బుచ్చిరాజు,
జగన్నాథపురము, కాకినాడ.

పామర్తి బుచ్చిరాజకవికృత గింధరాజములు.

పెల తపాలకూలిగాక,

శ్రీసంగీతజగన్మోహినీనాటకము (పతివ్రతకథ)	రు 0-12-0
శ్రీకృష్ణనిర్యాణనాటిక (యాదవకులమునకుముసలము)	0- 8-0
శ్రీసంగీతవద్మనీనాటకము (రాజపుత్రచరిత్ర)	0-10-0
శ్రీజనార్దనశతకము (భక్తిరసము)	0- 2-0
శ్రీదీనావనశతకము (వైరాగ్యనిదానము)	0- 2-6
శ్రీసరపశుపుకతకము (నీతిప్రబోధము)	0- 2-6
శ్రీశుకస్మృతి (పెంచినచిలుకపై పద్యములు)	0- 1-6
శ్రీమూర్త్యప్రేమ (తల్లికి చిడ్డపైంగల అనురాగము)	0- 1-6
శ్రీసుబోధిని (స్త్రీహలతాదిమృతితరుణమున వ్రాసినది)	0- 1-0
మధురజు ("దిమా-బోరస్టులికింగ్" నకసునరణము)	0- 4-0
స్వర్ణస్వర్ణనము ("గోల్డెస్ట్" నకు నాంధ్రీకరణము)	0- 2-6
అనూయ ("గోల్డెడ్ ఏపిల్సు" నకు నాంధ్రీకరణము)	0- 8-0

ప్రచురము:—

పామర్తి బుచ్చిరాజు, జగన్నాథపురము,

కాకినాడ.

10304 .

